

Dokumentų įteikimas - Italija

TURINIO LENTELE

- 1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?
- 2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?
- 3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?
- 4 Adreso nustatymas
 - 4.1 Ar, pagal 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse, prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti adresato buvimo vietą, jei prašančiosios institucijos nurodytu adresu jis nebegyvena?
 - 4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?
 - 4.3 Kaip šios valstybės narės institucijos tvarko pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose pateiktą prašymą nustatyti asmens dabartinį adresą?
- 5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 6 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?
- 6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisminius arba neteisminius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumento įteikimo būdo naudojimo arba priegigos prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?
- 7 Pakaitinis įteikimas
 - 7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?
 - 7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?
 - 7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?
 - 7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktais, jei atsisakymas juos priimti buvo neteisėtas?
- 8 Įteikimas paštu iš užsienio (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis)
 - 8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačiai) adresatui (-ei), ar, laikydamasis šalies pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?
 - 8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisykles galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento Nr. 1393/2007 dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisykles, žr. pirmiau)?
 - 8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?
- 9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

- 10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo?
- 11 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)?

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?

Dokumentų įteikimas yra kodifikuota procedūra, kurią vykdant fizinis arba juridinis asmuo gali būti informuojamas apie teisinį veiksmą ir tai turi teisės aktuose išdėstytą įvairių poveikį.

Teisės aktuose numatytos konkrečios dokumentų įteikimo procedūros siekiant užtikrinti, kad adresatai būtų teisiškai informuojami apie tokius dokumentus, o jie turi būti informuojami, kitaip dokumentas neturės poveikio, kurio juo buvo siekiama. Tai reiškia, kad jeigu buvo laikomasi reikiamos įteikimo procedūros, laikoma, jog adresatas su dokumentu susipažino, ir nereikia įrodyti, kad adresatas iš tikrųjų yra su juo supažindintas; tada dokumentas gali turėti pageidaujamą teisinį poveikį.

2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?

Paprastas įteikimas (it. *comunicazione*) atliekamas tada, kai jis yra numatytas įstatymu arba jį nurodo atlikti teismas; šiuo atveju trumpai pranešama apie dokumentą arba apie faktą, apie kurį reikia pranešti. Paprastas įteikimas atliekamas siekiant informuoti šalis arba kitus teismo byloje dalyvaujančius asmenis, kad byloje buvo atlikti konkretūs veiksmai arba kad buvo išduoti tam tikri procesiniai dokumentai (pvz., buvo priimtas teismo sprendimas, nutartis skirti arba atidėti teismo posėdį arba teismo nurodymas, duotas ne oficialiame posėdyje).

Oficialus pranešimas (it. *notificazione*) turi būti pristatomas tais atvejais, kai tai yra numatyta įstatymu, – tokiu atveju pristatoma sertifikuota įteiktino originalaus dokumento kopija. Tokiu būdu įteikiami dokumentai gali būti išduoti teismo (pvz., teismo sprendimai, jeigu apeliacinio skundo pateikimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo įteikimo momento) arba bylos šalių (pvz., šaukimai į teisminį bylos nagrinėjimą iš esmės).

3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?

Paprastą įteikimą atlieka teismo kancleris (it. *cancelliere*); Civilinio proceso kodekso (it. *Codice di Procedura Civile*, toliau – CPC) 136 straipsnis.

Oficialų pranešimą pristato:

- paprastai teismo antstolis (it. *ufficiale giudiziario*) šalies arba prokuratūros prašymu (it. *pubblico ministero*) arba teismo kancleris (CPC 137 straipsnis). Teismo antstoliai veikia laikydamiesi tikslų taisyklių dėl teritorinių įgaliojimų (1959 m. gruodžio 15 d. Prezidento dekreto (it. *Decreto del Presidente della Repubblica*) Nr. 1229/106 ir 107 straipsniai). Teismo antstoliai yra vieninteliai atstovai, pagal Reglamento (EB) Nr. 1393/2007 2 straipsnį kompetentingi perduoti ir priimti į kitą valstybę narę arba iš kitos valstybės narės įteikti siunčiamus dokumentus;
- tam tikromis aplinkybėmis – advokatas (it. *avvocato*). Advokatui leidžiama oficialų pranešimą pristatyti paštu, jeigu jis turi reikiamus įgaliojimus byloje ir jį tokius pranešimus pristatyti įgaliojo advokatų taryba (it. *Consiglio dell'Ordine*), kurioje jis yra įregistravęs veiklą, arba oficialų pranešimą tiesiogiai pristatyti kito advokato, kuris yra įgaliotas priimti įteikiamus dokumentus vienos iš šalių vardu ir kuris yra įregistravęs veiklą toje pačioje advokatų taryboje kaip ir dokumentą įteikiantis advokatas, adresu (Įstatymas Nr. 890/1982 ir Įstatymas Nr. 53/1994). Be to, advokatui nereikia advokatų tarybos įgaliojimo pristatyti oficialų pranešimą sertifikuotu e. paštu (it. *posta elettronica certificata*, toliau – PEC) iš viešų registru gautu adresu (Įstatymo Nr. 53/1994 3a straipsnis).

4 Adreso nustatymas

4.1 Ar, pagal 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse, prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti adresato buvimo vietą, jei prašančiosios institucijos nurodytu adresu jis nebegyvena?

Gaunančioji institucija Italijai yra Bendroji teismo antstolių tarnyba prie Romos apeliacinio teismo (it. *Ufficio Unico degli Ufficiali Giudiziari presso la Corte d'Appello di Roma*), esanti Romoje adresu Viale Giulio Cesare 52); ji perduoda atitinkamos vietos teismo antstoliui prašymą įteikti dokumentą.

Jeigu adresato neįmanoma rasti prašymą pateikusių šalies nurodytu adresu, teismo antstolis imasi toliau nurodytų veiksmų:

- fiziniai asmenys: teiraujasi nurodytu adresu gyvenančių asmenų arba kaimynų, teikia užklausas vietos gyventojų registro tarnybai (it. *servizio anagrafe del comune*) (jeigu dokumente yra nurodyta gimimo data ir vieta);
- juridiniai asmenys: teismo antstolis gražina dokumentą prašymą pateikusiai šaliai, kad pastaroji galėtų prašyti įteikti dokumentą adresato teisiniam atstovui. Šiuo atveju dokumente turi būti nurodytas teisinio atstovo vardas ir pavardė ir jo asmeninė gyvenamoji vieta (CPC 145 straipsnis).

4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?

Adresą turi nurodyti prašančioji institucija arba prašymą pateikusi šalis, kuri tą adresą sužino iš jai prieinamų dokumentų. Jeigu turi būti atliekama paieška, tai atliekama skirtingai:

- Fiziniai asmenys. Civilinėse bylose centrinio registro nėra; reikia gauti pažymą iš vietos gyventojų registro tarnybos, kuri paprastai atsako į motyvuotus rašytinius šalių arba jų advokatų prašymus ir nurodo, ar taikomas mokestis (Romoje šiuo metu taikomas 0,26 EUR mokestis už kiekvieną pažymą) ir ar yra kitų reikalavimų (paprastai reikalaujama užantspauduoto voko su prašymą pateikusių subjekto adresu, kad būtų galima nusiųsti atsakymą). Nuo 2016 m. gyventojų registro pažymoms, kurių prašo advokatų kontoroms teisiniams dokumentams įteikti, netaikomas žyminis mokestis, o jeigu pažymų prašoma elektroniniu būdu, joms taip pat netaikomas 0,26 EUR administravimo mokestis.
- Juridiniai asmenys ir įmonės. Įmonių registras yra viešas, jį tvarko provincijos prekybos rūmai (it. *camera di commercio*). Su jo duomenimis galima susipažinti portale *registroimprese.it*. Taikomas apie 7,00 EUR mokestis. Pageidaujamą informaciją abonementams taip pat teikia profesinės asociacijos ir interneto paslaugų teikėjai.

4.3 Kaip šios valstybės narės institucijos tvarko pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose pateiktą prašymą nustatyti asmens dabartinį adresą?

Prašyti adreso Italijoje remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1206/2001 neįmanoma.

5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 6 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?

Paprastas įteikimas atliekamas pateikiant kanceliarijos pranešimą (it. *biglietto di cancelleria*), kuris gali būti išduotas popierine forma arba siunčiamas sertifikuotu e. paštu (PEC), kaip numatyta CPC 136 straipsnyje (iš dalies pakeistame Įstatymu Nr. 183 /2011). Jeigu pranešimas siunčiamas popierine forma, jį sudaro dvi dalys – vieną teismo kancleris siunčia adresatui, kuris pasirašo gavimo formą, o kita laikoma byloje, teismo kanceliarijoje. Jeigu pranešimas siunčiamas sertifikuotu e. paštu, jį sudaro žinutė, siunčiama adresu, kurį advokatas turi būti nurodęs šaukime arba kitame pradiniam dokumente.

Paprastam įteikimui naudoti sertifikuotą e. paštą tapo privaloma įsigaliojus Įstatyminio dekreto (it. *Decreto Legislativo*) Nr. 179 /2012 16 straipsnio 4 daliai, kurioje numatyta, kad paprastas įteikimas turi būti atliekamas ir oficialus pranešimas iš kanceliarijos turi būti siunčiamas tik elektroninėmis priemonėmis PEC adresu.

Jeigu dokumento neįmanoma įteikti per PEC, kanceliarijos pranešimas gali būti siunčiamas faksu arba perduodamas teismo antstoliui oficialiai įteikti.

Oficialų pranešimą pristato teismo antstolis; jeigu adresas yra savivaldybėje (it. *comune*), kurioje yra teismo antstolio tarnyba, teismo antstolis dokumentą įteikia asmeniškai, o jeigu adresas yra ne toje savivaldybėje, teismo antstolis dokumentą įteikia paštu (Prezidento dekreto Nr. 1229/1959) 106 ir 107 straipsniai), nebent prašymą pateikusi šalis ar prašančioji institucija tiesiogiai reikalauja dokumentą įteikti asmeniškai. Oficialus pranešimas – tai originalo sertifikuotos kopijos pristatymas adresatui (CPC 137 straipsnis), dokumentas turi būti pristatomas darbo dienomis 07.00–21.00 val. (CPC 147 straipsnis).

Oficialus pranešimas įteikiant asmeniškai. Teismo antstolis kopiją asmeniškai įteikia adresatui, pageidautina jo namuose, kad būtų apsaugotas jo privatumas, tačiau kitais atvejais bet kurioje teismo antstolio teritorinių įgaliojimų vietoje.

Jeigu fizinis ar juridinis asmuo kaip įteikimo adresą nurodė kito asmens gyvenamąją vietą arba biurą, dokumentai turi būti įteikiami asmeniui, įgaliotam priimti įteikiamus dokumentus tuo adresu, ir tai laikoma dokumento įteikimu adresatui (CPC 141 straipsnis). Taikant šios taisyklės išimtį, šaukimai, kuriais siekiama išskeldinti (it. *citazioni per convalida di sfratto*), vykdomieji dokumentai (it. *titoli esecutivi*) ir mokėjimo įsakymai (it. *preceiti di pagamento*) negali būti įteikiami pasirinktu įteikimo adresu.

Valstybės administravimo institucijoms dokumentus pagal įstatymą turi įteikti Valstybės teisės tarnyba (it. *Avvocatura di Stato*, CPC 144 straipsnis).

Jeigu dokumentas įteikiamas juridiniam asmeniui, jis pristatomas atstovui arba kitiems asmenims, įgaliotiems priimti įteikiamus dokumentus įmonės registruotoje buveinėje arba, jeigu tokių asmenų nėra, – durininkui, tačiau šiuo atveju dokumentai taip pat gali būti įteikiami įmonei atstovaujančiam fiziniam asmeniui, taikant oficialaus pranešimo fiziniams asmenims procedūras, jeigu įteiktiname dokumente tas asmuo yra nurodytas kaip atstovas ir taip pat nurodyta jo gyvenamoji ar buvimo vieta arba interesų centras (CPC 145 straipsnis).

Oficialus pranešimas paštu. Kaip asmeninio įteikimo alternatyva, oficialus pranešimas gali būti siunčiamas paštu, nebent tai tiesiogiai draudžiama teisės aktais (kaip nustatyta CPC 149 straipsnyje ir Įstatyme Nr. 890/1982). Jeigu dokumentas turi būti įteikiamas savivaldybėje, kurioje yra teismo antstolio tarnyba, teismo antstolis gali naudotis pašto paslaugomis; jeigu dokumentas turi būti įteikiamas kitur, teismo antstolis privalo naudotis pašto paslaugomis. Šiais atvejais dokumento kopija įdedama į specialų registruoto pašto voką, į kurį taip pat įdedamas gavimo patvirtinimo kvitas, jie abu turi būti žalios spalvos ir atitikti standartinę formą, pagal kurią juos būtų galima atsekti. Taip teismo antstoliui sudaroma galimybė įteikti oficialų pranešimą ne savo teritorijoje.

6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisminius arba neteisminius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumento įteikimo būdo naudojimo arba prieigos prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?

Įsigaliojus Įstatyminio dekreto Nr. 179/2012 16 straipsnio 4 daliai, kanceliarija paprastą įteikimą atlieka tik elektroninėmis priemonėmis sertifikuoto e. pašto (PEC) adresu; ši procedūra dabar tampa pagrindiniu paprasto įteikimo būdu ir ją galima naudoti visų rūšių procesuose. Jeigu dokumento neįmanoma įteikti per PEC, tik tada kanceliarijos pranešimas gali būti siunčiamas faksu arba perduodamas teismo antstoliui oficialiai įteikti.

Oficialus pranešimas gali būti siunčiamas sertifikuotu e. paštu – tuo tikslu galima panaudoti popierinio dokumento elektroninę kopiją (CPC 149a straipsnis). Ši procedūra netrukus taps įprastu ir oficialaus pranešimo įteikimo būdu, t. y. alternatyva tiesioginiam asmeniniam įteikimui į adresato rankas, ir ją galima naudoti visuose procesuose.

Kad procedūra sklandžiai veiktų, įvairios šalys privalo atitinkamiems registrams pateikti savo sertifikuoto e. pašto adresus: tai privaloma teisės specialistams, juridiniams asmenims, komercinės veiklos subjektams ir viešojo sektoriaus institucijoms. Taip teismo antstoliui ir šalies teisiniam atstovui bus sudarytos sąlygos oficialų pranešimą įteikti skaitmeniniu būdu pasirašytu patvirtinto autentiškumo elektroniniu dokumentu, kuris siunčiamas iš viešo registro gautu PEC adresu (CPC 149a straipsnis).

Oficialaus pranešimo gavimo patvirtinime turi būti nurodytas skaitmeninės kopijos atitikties dokumentui, nuo kurio ji padaryta, sertifikatas ir paslaugų teikėjo įrašai apie priėmimą ir apie pristatymą į adresato gaunamų laiškų dėžutę – abiem atvejais turi būti nurodytas žinutės identifikacinis kodas.

Paprasto įteikimo atlikti arba oficialaus pranešimo įteikti neleidžiama kitomis elektroninių ryšių priemonėmis (pavyzdžiui, tekstinė žinute arba kitu nei PEC e. pašto adresu), nes šie būdai nesuteiktų teisinės garantijos, kad adresatas žinutę gavo.

7 Pakaitinis įteikimas

7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?

Oficialus pranešimas įteikiant asmeniškai

Dokumentas gali būti įteikiamas adresato įprastinėje gyvenamojoje vietoje (it. *abituale dimora*), o jeigu ji nežinoma – savivaldybėje, kurioje jis laikinai būna (*dimora temporanea*), arba savivaldybėje, kurioje yra jo pagrindinis verslo ir interesų centras (*domicilio*), po to, kai pasiteiraujama jo namų, biuro ar verslo vietos adresais.

Jeigu adresato šiose vietose nerandama, dokumento kopija užantspauduotame voke gali būti pristatyta jo šeimos nariui arba jo namuose arba verslo subjekte dirbančiam asmeniui, tačiau dokumento kopija negali būti įteikiama 14 metų neturinčiam nepilnamečiam asmeniui, arba asmeniui, kuris yra akivaizdžiai nepatikimas. Kopija, taip pat esanti užantspauduotame voke, gali

būti įteikiama ir pastato durininkui arba kaimynui, kuris turi pasirašyti gavimo patvirtinimo formą; tuo atveju adresatas turi būti įspėjamas registruotu laišku be gavimo patvirtinimo, kad dokumentas yra įteiktas. Jeigu adresato įprastinė gyvenamoji vieta yra prekybiniame laive, dokumentas gali būti įteiktas laivo kapitoniui (CPC 139 straipsnis).

CPC 146 straipsnyje numatyta, kad tarnybą atliekantiems kariams, kai įteikti asmeniškai neįmanoma, įteikimą atlieka prokuratūra – ji siunčia įteikiamą dokumentą karinių pajėgų, kurioms priklauso adresatas, vadui.

Jeigu dokumento neįmanoma įteikti nė vienu iš aprašytų būdų, nes adresato kol kas nėra ir nėra kitų asmenų, kurie galėtų priimti dokumentą, arba jie netinka dokumentui priimti, arba atsisako priimti įteikiamą dokumentą, teismo antstolis dokumento kopiją užantspauduotame voke deponuoja savivaldybės, kurioje turi būti įteikiamas pranešimas, rotušėje, prie adresato namų ar biuro durų pritvirtina užantspauduotame voke esantį pranešimą apie deponavimą ir nusiunčia adresatui registruotą laišką su gavimo patvirtinimo forma, kuriuo jį informuoja, kad dokumentas deponuotas miesto rotušėje (CPC 140 straipsnis).

Oficialus pranešimas, kai adresato gyvenamoji ar buvimo vieta arba interesų centras yra nežinomi

Adresato turi būti geranoriškai ieškoma pasitelkiant deramą stropumą. Tačiau jeigu adresato nepavyksta rasti, dokumentas įteikiamas deponuojant kopiją jo paskutinės žinomos gyvenamosios vietos miesto rotušėje arba, jeigu nežinoma nė viena jo gyvenamoji vieta, – jo gimimo vietos miesto rotušėje. Jeigu tokia vieta taip pat nežinoma arba jeigu ji yra užsienyje, dokumentas pristatomas prokuratūrai (CPC 143 straipsnis).

Teismo nurodyti įteikimo būdai

Gavęs prašymą arba savo iniciatyva teismas konkrečiomis aplinkybėmis arba dėl skubių priežasčių gali nurodyti taikyti kitus įteikimo būdus negu kodifikuotos procedūros. Šie būdai gali būti pasirenkami laisvai, tačiau jais turi būti apsaugotas adresato privatumas ir teisė apsiginti (CPC 151 straipsnis).

Dažnas pavyzdys yra leidimas siųsti paketą per pašto kurjerį, kuris garantuoja labai greitą pristatymą. Kitos sistemos, pvz., telegramos, dabar jau nenaudojamos.

Įteikimas viešai paskelbiant

Vienos iš šalių prašymu, išklausęs prokuratūros nuomonę, teismas gali leisti taip įteikti dokumentą, kai adresatų yra daug arba kai sudėtinga visus juos identifikuoti.

Dokumento kopija deponuojama bylą nagrinėjančio teismo savivaldybės rotušėje, o dokumento išrašas skelbiamas Oficialiajame leidinyje (it. *Gazzetta Ufficiale della Repubblica*); teismas taip pat gali nurodyti išrašą paskelbti didžiausią tiražą turinčiuose laikraščiuose arba naudoti kitas viešumo formas (CPC 150 straipsnis).

7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?

Asmeninis įteikimas asmenims, kurie nėra adresatai. Įteikimo data laikoma dokumento kopijos įteikimo asmeniui, kuriam ji buvo pristatyta, diena. Tai yra diena, kurią adresatas teisiškai laikomas susipažinusi su dokumentu, nors jis faktiškai su dokumentu susipažins tik vėliau.

Oficialus pranešimas pagal CPC 140 straipsnį. Tokiam pranešimui taikomų formalumų yra daug, jie nebūtinai atliekami tą pačią dieną. Teismų praktikoje pateikiamas vienareikšmiškas teisės aktų aiškinimas: joje išdėstyta, kad diena, kurią dokumentas laikomas įteiktu, prašymą pateikusio subjekto atžvilgiu sutampa su galutiniu formalumu, t. y. registruoto laiško, kuriame išdėstytas pranešimas apie deponavimą miesto rotušėje, išsiuntimu, o adresato atžvilgiu tai yra diena, kurią baigiasi laiško laikymo pašto skyriuje dešimties dienų laikotarpis, arba diena, kurią dokumentas pasiimamas, jeigu ji yra ankstesnė.

Oficialus pranešimas paštu. Oficialus pranešimas prašymą pateikusio asmens atžvilgiu laikomas įteiktu tą dieną, kai dokumentas perduodamas teismo antstoliui, o adresato atžvilgiu jis laikomas įteiktu tik tada, kai teisiškai laikoma, kad adresatas susipažino su dokumentu. Tai yra dokumento pristatymo data, nurodyta gavimo patvirtinime; tais atvejais, kai nėra asmenų, kuriems būtų galima dokumentą įteikti, arba jie atsisako jį priimti, dokumentas deponuojamas pašto skyriuje ir tuo atveju atitinkama diena yra dokumento laikymo pašto skyriuje dešimties dienų laikotarpio pabaiga arba dokumento pasiėmimo diena, jeigu ji yra ankstesnė. Tačiau jeigu susidaro neapibrėžtumas, oficialus pranešimas laikomas įteiktu nuo tos dienos, kurios spaudą pašto skyrius uždeda ant siuntėjui grąžinamo pranešimo.

Nepasiimtas dokumentas laikomas prieinamu adresatui šešis mėnesius, kad jis vis tiek galėtų susipažinti su jo turiniu.

Oficialus pranešimas, kai adresato gyvenamoji ar buvimo vieta arba interesų centras yra nežinomi

Dokumentas laikomas įteiktu praėjus 20 dienų nuo deponavimo pradžios arba pristatymo prokuratūrai.

Teismo nurodyti įteikimo būdai

Įteikimo diena priklauso nuo pasirinkto būdo.

Įteikimas viešai paskelbiant

Dokumentas laikomas įteiktu, kai atlikus reikiamas procedūras teismo antstolis bylą nagrinėjančio teismo kanceliarijai pateikia įrašo apie įteikimą kopiją ir dokumentų, įrodančių, kokių veiksmų šalis ėmėsi teismo nurodymu (paskelbimas Oficialiajame leidinyje ir kt.), kopijas.

Oficialus pranešimas per PEC

Dokumentas laikomas įteiktu nuo to momento, kuriuo paslaugų teikėjas padaro kompiuterizuotą dokumentą prieinamą adresato e. pašto gaunamų laiškų dėžutėje. Taigi, dokumento įteikimo diena laikoma jo pristatymo diena ir nereikia patvirtinti, kad gavėjas perskaitė žinutę.

7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?

Pranešimas pagal 140 straipsnį. Teismo antstolis prie adresato durų užantspauduotame voke pritvirtina pranešimą, kuriame išdėstoma dokumento esmė ir raginimas pasiimti jį iš miesto rotušės; tas pats pranešimas nusiunčiamas adresatui registruotu laišku su gavimo patvirtinimu.

Pašto skyrius pristato šį registruotą laišką adresatui arba kitam tinkamam asmeniui; jeigu tokio asmens neįmanoma rasti, dokumentas dešimt dienų deponuojamas už tą apylinkę atsakingame pašto skyriuje ir adresato pašto dėžutėje paliekamas dar vienas raginimas pasiimti dokumentą.

Oficialus pranešimas paštu. Pašto darbuotojas, negalintis rasti adresato arba kito įgalioto asmens, registruotu laišku nusiunčia adresatui pranešimą apie deponavimą (it. *comunicazione dell'avvenuto deposito*, toliau – CAD), nuroydamas, kad dokumento kopija deponuojama apylinkės pašto skyriuje; jeigu pašto darbuotojas pristato pranešimą įgaliotam asmeniui, kuris nėra adresatas, jis registruotu laišku nusiunčia adresatui pranešimą apie įteikimą (it. *comunicazione di avvenuta notifica*, toliau – CAN). Šie pranešimai apie deponavimą arba įteikimą papildo oficialų pranešimą: pašto darbuotojas į pradinį gavimo patvirtinimą įrašo pastabą, kad jie buvo nusiųsti. Pranešimais siekiama užtikrinti, kad adresatas galėtų faktiškai susipažinti su dokumentu, jie neturi poveikio įteikimo datai, kuri vis tiek yra dokumento laikymo pašto skyriuje dešimties dienų laikotarpio pabaigos diena arba dokumento pasiėmimo diena, jeigu ši yra ankstesnė.

Pašto darbuotojai šių veiksmų gali imtis tik tuo atveju, jeigu adresatas turi pašto dėžutę, tinkamą korespondencijai priimti, ir ant jos yra parašyta jo pavardė.

7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktai, jei atsisakymas juos priimti buvo neteisėtas?

Jeigu adresatas atsisako priimti asmeniškai įteikiamą oficialų pranešimą, teismo antstolis šį faktą užregistruoja įrašo apie įteikimą ir dokumentas laikomas tinkamai įteiktu (CPC 138 straipsnis).

Kai paštu įteikiamas oficialus pranešimas, jeigu adresatas atsisako priimti dokumentą arba pasirašyti pristatymo registre, pašto darbuotojas įrašo faktą dėl gavimo patvirtinimo ir dokumentas laikomas tinkamai įteiktu.

8 Įteikimas paštu iš užsienio (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis)

8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačiai) adresatui (-ei), ar, laikydamasis šalies pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?

Ši sritis reglamentuojama Italijos ryšių reguliavimo tarnybos (it. *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*, toliau – AGCOM) nutarime 385/13/CONS, paskelbtame 2013 m. liepos 16 d. Oficialiajame leidinyje Nr. 165, pateiktame adresu <http://www.agcom.it/>. Pašto darbuotojas nurodytu adresu pristato registruotą laišką adresatui arba kitam tinkamam asmeniui, nurodytam teisės aktuose, susijusiuose su registruotų laiškų pristatymu: adresato artimam šeimos nariui, sugyventiniui, bendradarbiui, durininkui arba kaimynui, kuris sutinka laišką priimti. Organizacijoms, juridiniams asmenims ir asociacijoms adresuoti registruoti laiškai pristatomi teisiniam atstovui arba atsakingam darbuotojui.

8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisyklės galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento Nr. 1393/2007 dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisyklės, žr. pirmiau)?

Jeigu pašto darbuotojas negali rasti tinkamo asmens, dokumentas deponuojamas pašto skyriuje, atsakingame už tą apylinkę.

8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?

Teisinių dokumentų laikymo pašto skyriuje laikotarpis yra dešimt dienų; už pristatymą atsakingas pašto darbuotojas informuoja adresatą apie dokumento saugojimą registruotu laišku užantspauduotame voke išsiųsdamas pranešimą su gavimo patvirtinimu, kuris, jeigu adresato nerandama, pritvirtinamas prie pagrindinių durų arba įdedamas į namų pašto dėžutę. Šiame pranešime turi būti išdėstytas konkretus prašymas pasiimti dokumentą ne vėliau kaip per šešis mėnesius, įspėjant, kad oficialiai dokumentas bus laikomas įteiktu praėjus dešimčiai dienų nuo dokumento deponavimo pašto skyriuje pradžios ir kad jeigu dokumentas nebus pasiimtas per šešis mėnesius, jis bus grąžintas siuntėjui.

Jeigu adresatas arba jo atstovas per dešimt dienų nuo registruoto laiško išsiuntimo nepasiėmė laiško, gavimo patvirtinimas per dvi dienas (šis terminas yra nustatytas Įstatymu Nr. 205/2017 ir taikomas nuo 2018 m. birželio 1 d.) turi būti grąžintas siuntėjui registruotu laišku, nurodant datą, kurią baigėsi laiško saugojimo laikotarpis ir atitinkamai oficialus pranešimas tapo įteiktu. Jeigu nuo tos dienos, kurią dokumentas buvo pradėtas deponuoti pašto skyriuje, praėjo šeši mėnesiai ir adresatas jo nepasiėmė, dokumentas grąžinamas siuntėjui.

9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

Oficialų pranešimą įteikiantis asmuo turi ir kopijoje, apie kurią pranešama, ir originale nurodyti įteikimo datą, būdą ir vietą, kad būtų galima įvertinti procedūros tvarkingumą. Jis turi nurodyti visas atliktas paieškas, įskaitant paieškas gyventojų registro tarnyboje (CPC 148 straipsnis).

Įrašė apie oficialų pranešimą paštu turi būti nurodyta data ir dokumentą siunčiantis pašto skyrius. Siuntėjui pateiktinas gavimo patvirtinimas turi būti pridėtas kaip patvirtinamasis dokumentas, įrodantis, kad dokumentas buvo įteiktas.

Kai pašto darbuotojas gavimo patvirtinime nurodo, kad adresatas yra nežinomas arba voke nurodytu adresu nebegyvena, dokumentas laikomas neįteiktu.

Teismo antstolio įrašas yra oficialus dokumentas ir jeigu neįrodoma, kad jis yra klaidingas, jis laikomas įrodymu, kas įvyko dalyvaujant teismo antstoliui ir kokie jam buvo padaryti pareiškimai; tai yra spėjamas kitų aplinkybių, kurių teismo antstolis asmeniškai nenustatė, įrodymas (pavyzdžiui, tai, kad asmuo, kuris priėmė dokumentą, buvo šeimos narys arba adresato namuose dirbantis asmuo).

10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo?

Oficialus pranešimas yra niekinis, jeigu nebuvo laikomasi nustatytų procedūrų, kuriomis užtikrinamas principas, kad šalis turi būti laikoma susipažinusi su dokumentu, t. y. kai nebuvo laikomasi taisyklių, susijusių su asmeniu, kuris turi priimti kopiją, arba jeigu yra akivaizdus neapibrėžtumas (it. *incertezza assoluta*) dėl asmens, kuriam dokumentas buvo perduotas, arba dėl dienos, kurią dokumentas buvo perduotas (CPC 160 straipsnis).

Įteikimo negaliojimas gali būti atitaisytas, jeigu vis tiek buvo pasiektas dokumento įteikimo tikslas, pavyzdžiui, jeigu adresatas atvyko į teismą; priešingu atveju dokumentą turi būti bandoma įteikti iš naujo.

Neapibrėžtumas dėl pranešimo dienos turi būti akivaizdus; jo negalima atitaisyti, jeigu nuo jo priklauso terminas. Jeigu originale ir kopijoje nurodytos skirtingos datos, viršenybę turi adresato kopijoje nurodyta data, kad būtų užtikrinta adresato teisė apsiginti.

Teismai yra nustatę, kad oficialus pranešimas laikomas neįteiktu ir pranešimo negaliojimo negalima atitaisyti, kai dokumentas apskritai nebuvo įteiktas arba kai jis buvo įteiktas su adresatu niekaip nesusijusiam asmeniui arba su adresatu niekaip nesusijusioje vietoje. Pranešimo negaliojimo taip pat negalima atitaisyti, jeigu originalas taip neatitinka kopijos, kad adresatas negali tinkamai apsiginti. Jeigu oficialus pranešimas nėra įteiktas, neįteikimo padarinių niekaip neleidžiama atitaisyti ir oficialaus dokumento įteikimo procesas turi būti pradėtas iš naujo.

11 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)?

Civilinėse bylose oficialaus pranešimo prašanti šalis turi padengti išlaidas, kurias sudaro lždui (it. *erario*) mokėtini mokesčiai ir vežimo bei pristatymo išlaidos, mokėtinos teismo antstoliui už dokumentus, įteikiamus ne teismo antstolio tarnybos vietovėje.

Šis klausimas reglamentuojamas 2002 m. gegužės 30 d. Prezidento dekretu Nr. 115 (Konsoliduotu įstatymu dėl teisinių išlaidų), kuriame taip pat nustatyti tokių išlaidų dydžiai. Bylą pradedanti šalis turi iš anksto sumokėti oficialių pranešimų, įteikiamų teismo

kanclerio prašymu, mokesčius, vežimo ir pristatymo išlaidas – standartinę fiksuotąją 27,00 EUR sumą; už oficialius pranešimus, kurių prašo šalys, prašymą pateikusi šalis turi sumokėti mokesťį, nurodytą Prezidento dekreto Nr. 115/2002 34 ir tolesniuose straipsniuose, kuris priklauso nuo adresatų skaičiaus, atstumo kilometrais ir skubumo.

Kitose teisės srityse, įskaitant bylas dėl darbo santykių ir socialinių išmokų, gyvenimo skyrium patvirtinimo ir santuokos nutraukimo procesus ir bylas, kuriose pakankamai lėšų neturintis asmuo turi teisę į valstybės teisinę pagalbą, šalis atleidžiama nuo įteikimo išlaidų sumokėjimo – jas apmoka Iždas.

Už oficialių pranešimų, įteikiamų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007, įteikimą mokesčiai neimami, išskyrus mokesčius, skirtus padengti išlaidoms, kurios susidaro kreipiantis į teismo antstolį arba į asmenį, kompetentingą pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę ir kurioms padengti imamas vienkartinis fiksuotas mokesťis, kurį iš anksto nustato ta valstybė narė, atsižvelgdama į proporcingumo ir nediskriminavimo principus (Reglamento (EB) Nr. 1393/2007 11 straipsnis).

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 03/12/2020